

# Bloc A – Escolta i percepció musical

## Consideracions generals

Les taules de seqüenciació i concreció i les orientacions de cada bloc de sabers que es proposen a continuació són un exemple de concreció del currículum de Música a partir del Decret 175/2022. Així doncs, els docents de Música poden establir la seva pròpia seqüenciació dels sabers que considerin més adient en funció de les característiques del seu centre i de les necessitats i perfil de l'alumnat, atès que la gradació de sabers s'ha pensat des d'una perspectiva d'aprenentatge progressiu i en espiral. Cal completar aquesta proposta de seqüenciació i gradació amb la lectura de les orientacions del bloc corresponent per ampliar exemples, entendre com desenvolupar-los i valorar del tot la proposta. Caldria assegurar que els sabers essencials [ESS] es treballen en algun moment de l'etapa.

El **bloc A, Escolta i percepció musical**, desenvolupa els sabers que permeten a l'alumnat conèixer els elements del llenguatge musical per poder comprendre la música amb més aprofundiment. L'escolta activa i l'anàlisi guiada de partitures, textos escrits o recursos audiovisuals ha de servir per reconèixer les característiques més rellevants de les diferents propostes musicals i situar-les en uns contextos determinats. Conèixer l'evolució de la música en les diferents èpoques i societats és **aprendre a valorar-ne la importància en les transformacions socials**, de les quals són reflex i motor de canvi.

Ahora, és important comprendre l'expressió artística com a patrimoni cultural i condicionada per factors històrics. La construcció d'una identitat pròpia implica conèixer i apreciar la diversitat social i cultural. La participació com a públic actiu i l'escolta a classe promou el contacte amb una varietat més àmplia de manifestacions culturals, cosa que fomenta la curiositat, el respecte i l'assimilació de diverses formes d'expressió. Ser capaç de reconèixer diferents gèneres musicals que queden fora dels mercats musicals massius implica desenvolupar un sentit crític que permet accedir a tota mena de manifestacions artístiques més enllà de l'oferta de l'entorn més immediat.

Aquest bloc de sabers està íntimament relacionat amb la competència 1 (Analitzar produccions musicals per mitjà de l'escolta activa, la identificació d'elements i la reflexió per entendre'n l'evolució i les funcions dins la cultura). Tanmateix, **es recomana relacionar la pràctica de l'escolta amb la interpretació de fragments** i la creació musicals.

**L'anàlisi i la creació musicals es retroalimenten.** D'una banda, l'anàlisi de fragments serveix per tenir una paleta de recursos creatius més àmplia i pot servir com a font d'inspiració. De l'altra, la creació permet desentranyar elements (base rítmica, melodia, acompanyament harmònic) que una oïda poc avesada a la

música pot confondre amb facilitat.

A més a més, és important fer servir un **vocabulari específic** per poder anomenar els aspectes musicals que analitzem, així com aprofundir en un lèxic ampli que permeti descriure l'impacte emocional o les qüestions culturals o socials que s'hi relacionen.

### **Orientacions didàctiques**

A continuació, es presenten algunes orientacions metodològiques per treballar aquests sabers:

- **Afavorir la concentració.** Mentre s'escolten fragments musicals, és imprescindible crear un clima de silenci i concentració. Si l'activitat es fa en grup, cal crear silenci per poder apreciar tots els matisos de l'obra. L'escolta també es pot fer amb auriculars i suport informàtic individual (en parelles o petits grups). En aquest segon format, l'alumnat pot aturar i repetir el fragment tantes vegades com ho necessiti per escoltar i analitzar la peça.
- **Afavorir la motivació i la comprensió.** Per fer-ho, cal que el docent generi preguntes i contextos i que demani una valoració subjectiva. En aquest sentit, pot valorar la riquesa lèxica i expressiva de l'alumnat, tal com s'apunta al criteri d'avaluació 1.3 (*Expressar l'opinió personal i les emocions experimentades, de manera respectuosa i crítica, sobre exemples de músiques estudiades per mitjà de l'audició, el visionament o l'assistència a esdeveniments musicals*). Una vegada resoltes les qüestions més objectives, caldrà fomentar l'obertura i el respecte cap a tota mena d'expressions musicals.
- **Augmentar la complexitat de manera gradual i amb freqüència.** La discriminació auditiva s'ha de treballar de manera gradual. Cal repetir els moments d'anàlisi auditiva de manera continuada durant el curs perquè es vagi assolint la competència. L'aprofundiment en els elements del llenguatge i les etapes històriques s'han de fer, doncs, de mica en mica i amb freqüència, de cara a consolidar la memòria a llarg termini.
- **Promoure la diversitat del repertori.** Les obres analitzades han de ser significatives. Al començament, es poden mostrar peces més conegudes per a l'alumnat, sigui perquè s'acosten a la seva música habitual o perquè les han treballat a classe i se les han fet seves. Però a partir d'aquí, cal promoure la varietat de repertori que s'analitza per afavorir el coneixement del patrimoni cultural propi i el d'arreu del món.

En aquest bloc es potenciaran les activitats de comprensió, anàlisi, creació i interpretació.

## Seqüenciació i concreció dels sabers

| Sabers del currículum                                                                                                                                      | Proposta a 1r curs                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Proposta a 2n curs                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Proposta a 4t curs |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| <p><b>A1</b> Identificació auditiva, descripció i valoració de les característiques més rellevants i significatives d'una diversitat d'obres musicals.</p> | <p><b>A1.1</b> Identificació auditiva, descripció i valoració de les característiques més rellevants i significatives (com a mínim: tempo, rítmica, textura, tímbrica, estructura o forma, tipus de melodies...) d'una diversitat d'obres musicals. [ESS]</p> <p><b>Relació amb sabers d'altres blocs:</b></p> <p>B1.1, B2.1, B2.2, B3.1, B3.2, B3.3, B6.1, B9.1, B10.1, B10.2, B11.1, B12.1, B13.1</p> <p>C1.1, C1.2, C1.3, C1.4, C2.1, C3.1, C6.2, C6.3</p> | <p><b>A1.2</b> Identificació auditiva, descripció i <b>valoració</b> de característiques més complexes (com a mínim: instruments propis de cada estil musical, anàlisi formal, textures, nomenclatures específiques en italià o anglès) d'una diversitat d'obres musicals i relacionar-les amb el context històric i social (edat antiga, mitjana, moderna i contemporània, Renaixement, Barroc, Classicisme, Romanticisme i altres classificacions). [ESS]</p> <p><b>Relació amb sabers d'altres blocs:</b></p> <p>B.1.1</p> <p>C1.1, C1.2, C1.3, C1.4, C2, C3.1, C6.2, C6.3</p> |                    |
| <p><b>A2</b> Manifestació de les normes de comportament bàsic, com el respecte i la valoració, en audicions enregistrades o en directe.</p>                | <p><b>A2</b> Manifestació de les normes de comportament bàsic, com el respecte i la valoració, en audicions enregistrades o en directe.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p><b>A2</b> Manifestació de les normes de comportament bàsic, com el respecte i la valoració, en audicions enregistrades o en directe.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                    |

| Sabers del currículum                                                                                                                     | Proposta a 1r curs                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Proposta a 2n curs                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Proposta a 4t curs                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                           | <b>Relació amb sabers d'altres blocs:</b><br>B2.1, B2.2, B3.1, B3.2, B3.3, B14.1<br>C9.1, C10.1                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>Relació amb sabers d'altres blocs:</b><br>B2.1, B2.2, B3.1, B3.2, B3.3, B14.1<br>C9.1, C10.1                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                    |
| <b>A3</b> Anàlisi auditiva dels trets estilístics de la música vocal i instrumental d'obres musicals en les diferents etapes històriques. | <b>A3.1</b> Anàlisi auditiva dels trets estilístics bàsics (històrics, melòdics, rítmics, harmònics i d'altres) de la música vocal i instrumental d'obres musicals de diferents èpoques i cultures. [ESS]<br><b>Relació amb sabers d'altres blocs:</b><br>B1.1, B2.1, B2.2, B9.1, B10.1, B10.2, B11.1, B12.1, B13.1<br>C1.1, C1.2, C1.3, C1.4, C2.1, C3.1, C6.2, C6.3, C7.1 | <b>A3.2</b> Anàlisi auditiva dels trets estilístics més complexos (entre d'altres: organologia, formes típiques de cada època, textures) de la música vocal i instrumental d'obres musicals en les diferents etapes històriques. [ESS]<br><b>Relació amb sabers d'altres blocs:</b><br>B1.1, B2.1, B2.2, B9.1, B10.1, B10.2, B11.1, B12.1<br>C1.1, C1.2, C1.3, C1.4, C2.1, C3.1, C6.2, C6.3 |                                                                                                                                                                                                    |
| <b>A4</b> Anàlisi descriptiva de les característiques més rellevants de diverses propostes musicals.                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>A4.1</b> Anàlisi descriptiva de les característiques més rellevants de diverses propostes musicals, tant des del punt de vista sonor (textura, timbre, ritme, melodia, harmonia...) o expressiu |

| Sabers del currículum                                                                                                       | Proposta a 1r curs                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Proposta a 2n curs                                                                                                                                                                                                                                                  | Proposta a 4t curs                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>(interpretació, emotivitat, subjectivitat, etc.) com cultural (contextuals, històriques, funcionals, relacionades amb altres arts o geografies, filosòfiques o estètiques, entre d'altres). [ESS]</p> <p><b>Relació amb sabers d'altres blocs:</b></p> <p>B2.1, B2.2, B7.1, B7.2, B8.1, B9.1, B10.1, B10.2, B11, B12</p> <p>C1.1, C1.2, C1.3, C1.4, C2.1, C3.1, C6.2, C6.3</p> |
| <p><b>A5</b> Identificació i discriminació auditiva dels paràmetres del so en diverses obres i manifestacions musicals.</p> | <p><b>A5.1</b> Identificació i discriminació auditiva dels paràmetres del so (durada, altura, intensitat i timbre) en diverses obres i manifestacions musicals. [ESS]</p> <p><b>Relació amb sabers d'altres blocs:</b></p> <p>B2.1, B2.2, B3.1, B3.2, B6.1, B7.1, B7.2, B8.1, B13.1</p> <p>C6.1, C6.2</p> | <p><b>A5.2</b> Identificació i discriminació auditiva dels paràmetres del so (durada, altura, intensitat i timbre) en els seus contextos i etapes històriques. [ESS]</p> <p><b>Relació amb sabers d'altres blocs:</b></p> <p>B3.1, B3.2, B3.3</p> <p>C6.1, C6.2</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

| Sabers del currículum                                                                                            | Proposta a 1r curs | Proposta a 2n curs | Proposta a 4t curs                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>A6</b> Relació entre les danses i les agrupacions vocals i instrumentals en les diferents etapes històriques. |                    |                    | <b>A6.1</b> Relació entre les danses (cultes, populars i tradicionals) i les agrupacions vocals i instrumentals en les diferents etapes històriques (des de l'edat antiga a la contemporània).<br><br><b>Relació amb sabers d'altres blocs:</b><br><br><b>B6.1</b><br><br><b>C3.1, C6.2, C6.3</b> |
| <b>A7</b> Recerca d'artistes i agrupacions locals, regionals, nacionals i d'arreu.                               |                    |                    | <b>A7.1</b> Recerca d'artistes i agrupacions locals, regionals, nacionals i d'arreu (discografia, estils, segells discogràfics, entre d'altres).<br><br><b>Relació amb sabers d'altres blocs:</b><br><br><b>B2.1, B2.2, B11.1, B12.1</b><br><br><b>C4.1, C4.2, C6.3, C8.1, C8.2</b>               |

| Sabers del currículum                                                                                          | Proposta a 1r curs | Proposta a 2n curs | Proposta a 4t curs                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>A8</b> Anàlisi d'esdeveniments i manifestacions musicals, escèniques i dansístiques en viu i enregistrades. |                    |                    | <p><b>A8.1</b> Anàlisi d'esdeveniments i manifestacions musicals, escèniques i dansístiques en viu i enregistrades dins dels diversos gèneres musicals d'arreu del món (folk, makossa, polifonia corsa, gamelan gong kebyar, etc.), des dels més populars (pop, urbà, flamenc, etc.) als més alternatius o cultes (com, per exemple, jazz, òpera experimental, etc.). <b>[ESS]</b></p> <p><b>Relació amb sabers d'altres blocs:</b></p> <p>B2.1, B2.2, B11.1, B12.1</p> <p>C4.1, C4.2, C6.3, C8.1, C8.2</p> <p>B2.1, B2.2, B4.1, B4.2, B4.3, B5, B6.1, B11.1, B12.1, B14.1</p> <p>C6.2, C8.1, C8.2, C11.1</p> |